

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Методики визначення розміру шкоди, заподіяної внаслідок самовільного зайняття земельних ділянок, використання земельних ділянок не за цільовим призначенням, псування земель, порушення режиму, нормативів і правил їх використання»

1. Мета

Метою прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Методики визначення розміру шкоди, заподіяної внаслідок самовільного зайняття земельних ділянок, використання земельних ділянок не за цільовим призначенням, псування земель, порушення режиму, нормативів і правил їх використання» (далі – проект постанови) є приведення у відповідність із вимогами положень абзацу третього підпункту 53 пункту 4, абзацу четвертого підпункту 10 пункту 22, підпунктів 1 та 3 пункту 23 розділу I Закону України від 28 квітня 2021 р. № 1423-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин» (далі – Закон) Методики визначення розміру шкоди, заподіяної внаслідок самовільного зайняття земельних ділянок, використання земельних ділянок не за цільовим призначенням, псування земель, порушення режиму, нормативів і правил їх використання, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 25 липня 2007 р. № 963.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Постановою Кабінету Міністрів України від 25 липня 2007 р. № 963 затверджено Методику визначення розміру шкоди, заподіяної внаслідок самовільного зайняття земельних ділянок, використання земельних ділянок не за цільовим призначенням, псування земель, порушення режиму, нормативів і правил їх використання (далі – Методика).

Згідно з пунктом 7 Методики розрахунок розміру шкоди, заподіяної державі, територіальним громадам внаслідок самовільного зайняття земельних ділянок, використання земельних ділянок не за цільовим призначенням, псування земель, порушення режиму, нормативів і правил їх використання, здійснюється Держекоінспекцією та її територіальними органами або Держгеокадастром та його територіальними органами, а розміру шкоди, заподіяної юридичним особам та громадянам, – територіальними органами Держгеокадастру.

Відповідно до абзацу другого частини першої статті 188 Земельного кодексу України державний контроль за використанням та охороною земель в обсязі, визначеному законом, також здійснюється виконавчими органами сільських, селищних, міських рад. Виконавчі органи сільських, селищних, міських рад набувають установлених законом повноважень із здійснення державного контролю за використанням та охороною земель у разі прийняття відповідною радою рішення про здійснення такого контролю.

Частиною першою, пунктом «б» частини другої та частиною третьою статті 6¹ Закону України «Про державний контроль за використанням та охороною земель» визначено, що до повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських

рад належить здійснення державного контролю за використанням та охороною земель, а саме за:

виконанням власниками і користувачами земель комплексу необхідних заходів із захисту земель від заростання бур'янами, чагарниками;

дотриманням режиму експлуатації протиерозійних, гідротехнічних споруд, а також вимог законодавства щодо збереження захисних насаджень і межових знаків;

виконанням землевласниками та землекористувачами вимог щодо використання земель за цільовим призначенням, розміщенням, проектуванням, будівництвом, введенням в дію об'єктів, що негативно впливають на стан земель, експлуатацією, збереженням протиерозійних гідротехнічних споруд, захисних лісонасаджень.

Виконавчі органи сільських, селищних, міських рад звертаються до суду з позовом про відшкодування втрат сільськогосподарського і лісгосподарського виробництва, повернення самовільно чи тимчасово зайнятих земельних ділянок, строк користування якими закінчився, а також про відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок самовільного зайняття земельних ділянок, використання земельних ділянок не за цільовим призначенням.

Виконавчі органи сільських, селищних, міських рад набувають установлених законом повноважень із здійснення державного контролю за використанням та охороною земель у разі прийняття відповідною радою рішення про здійснення такого контролю і реалізують функцію державного контролю за використанням та охороною земель через державних інспекторів з державного контролю за використанням та охороною земель відповідних рад, кваліфікаційні вимоги до яких визначені статтею 10 цього Закону.

З огляду на зазначене Методика потребує приведення у відповідність із нормами чинного законодавства в частині надання виконавчим органам сільських, селищних, міських рад права визначати розмір шкоди, заподіяної внаслідок самовільного зайняття земельних ділянок, використання земельних ділянок не за цільовим призначенням, псування земель, порушення режиму, нормативів і правил їх використання у межах повноважень, визначених законом.

3. Основні положення проекту акта

Основні положення проекту постанови визначають право виконавчих органів сільських, селищних, міських рад визначати розмір шкоди, заподіяної внаслідок самовільного зайняття земельних ділянок, використання земельних ділянок не за цільовим призначенням, псування земель, порушення режиму, нормативів і правил їх використання у межах повноважень, визначених законом.

4. Правові аспекти

Проект постанови розроблено відповідно до положень абзацу третього підпункту 53 пункту 4, абзацу четвертого підпункту 10 пункту 22, підпунктів 1 та 3 пункту 23 розділу I Закону, Положення про Державну службу України з питань геодезії, картографії та кадастру, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 січня 2015 р. № 15 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 09 грудня 2021 р. № 1302).

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту постанови не потребує додаткових витрат із державного та місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект постанови не потребує проведення консультацій із заінтересованими сторонами.

Проект постанови стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад та потребує погодження з Всеукраїнською асоціацією органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України».

Проект постанови не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує розгляду Науковим комітетом Національної ради України з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

Проект постанови потребує направлення до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

У проекті постанови відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

У проекті постанови відсутні положення, що стосуються прав і свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод.

У проекті постанови відсутні положення, що містять ознаки дискримінації. Проект постанови не потребує проведення громадської антидискримінаційної експертизи.

У проекті постанови відсутні положення, які порушують принципи забезпечення рівних прав та можливостей чоловіків і жінок. Проект постанови матиме однаковий вплив на представників обох статей.

У проекті постанови відсутні ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією.

8. Прогноз результатів

Реалізація проекту постанови забезпечить визначення виконавчими органами сільських, селищних, міських рад розміру шкоди, заподіяної внаслідок порушень вимог земельного законодавства, у разі набуття ними установлених законом повноважень із здійснення державного контролю за використанням та охороною земель відповідно до вимог законодавства.

Вплив на розвиток регіонів полягатиме у надходженні додаткових коштів до державного та місцевих бюджетів від відшкодування заподіяної шкоди, що дозволить органам місцевого самоврядування та виконавчій владі в межах повноважень інтенсивніше регулювати земельні відносини згідно з вимогами чинного законодавства.

Вплив на забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян, держави та територіальних громад полягатиме у можливості відшкодування у повному обсязі шкоди, заподіяної порушенням їх прав на землю, що сприятиме зменшенню кількості правопорушень у сфері використання

та охорони земель, посиленню захисту землі як матеріальної основи національного суверенітету від протиправних посягань.

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Держава та органи місцевого самоврядування	Забезпечення законності та правопорядку у сфері використання та охорони земель	Реалізація проекту постанови забезпечить законність та правопорядок у сфері використання та охорони земель і сприятиме надходженню додаткових коштів до державного та місцевого бюджетів
Суб'єкти господарювання, фізичні особи	Додержання прав та інтересів суб'єктів господарювання та фізичних осіб у сфері використання та охорони земель усіма суб'єктами відповідних правовідносин	Реалізація проекту постанови призведе до додержання прав та інтересів суб'єктів господарювання та фізичних осіб у сфері використання та охорони земель усіма суб'єктами відповідних правовідносин, оскільки його положеннями розширено коло органів, що можуть здійснювати розрахунок заподіяної шкоди за правопорушення у сфері використання та охорони земель

**В. о. Голови Державної служби України
з питань геодезії, картографії
та кадастру**

Сергій ЗАВАДСЬКИЙ

_____ 2022 р.